

1. Paul Sauer:

Bliver vi voksne - sådan rigtigt?

Teksten er et uddrag af en artikel fra Jyllands-Posten den 24. august 2014.

- 1 Forleden stillede en god ven et spørgsmål. Midt under en ellers fornøjelig snak om fodbold, ferie og favoritmusik faldt hans ansigt pludselig i alvorlige folder.¹

»Hvornår mon vi bliver voksne?« spurgte han.

Han hentydede til² børn, familieliv og den slags. Sådan rigtigt voksne.

- 5 Jeg kiggede væk. Svarede med et skuldertræk og et halvkvalt »det sker vel nok engang«, før jeg tog endnu en slurk af min kolde øl. Sandheden er, at jeg ikke rigtig havde tænkt over det. At det ligger længere ude i fremtiden, end jeg har lyst til at planlægge.

Remsen³ har jeg allerede brugt til flere familiesammenkomster, når spørgsmålet falder midt under ostebordet og hvidvinen; mellem hyggen og de obligatoriske onkeljokes⁴.

- 10 »Det har jeg ikke taget stilling til⁵,« lyder svaret, når der bliver spurgt til fremtidsplaner om familie og børn.

Et helt acceptabelt svar for 5 eller 10 år siden.

Nu er jeg næsten 29 år.

- 15 Da min far var 29 år, havde han to børn, hus og havde været gift med min mor i fire år. Han havde fast arbejde, pensionsopsparing, familie og – ja – Volvo. Min far havde levet op til de forpligtelser⁶, en voksen mand af hans generation skulle leve op til.

Så er der mig. Jeg deler en lejlighed med en bofælle i Københavns Nordvestkvarter, og tanken om huskøb eller pensionsopsparing er groft sagt lige så fjern for mig, som den var for 10 år siden. Bevares, det er vel ikke nogen skandale.

- 20 Men når jeg kigger rundt i min omgangskreds, ser jeg samme tendens. Jeg har flere venner, som er ved at være rutinerede⁷ i at være over 30 år, og som stadig ikke har kastet ungdommen fra sig. Som er så glade for deres frihed, caffè latte, spontane biograf og byture, at de nægter at give ungdomslivet op for noget så trivielt⁸ som familieliv, forpligtelser og flexlån⁹. (...)

¹ faldt hans ansigt pludselig i alvorlige folder: *så han pludselig alvorlig ud.*

² hentydede til: *mente.*

³ remsen: her: *svaret, han altid giver.*

⁴ onkeljokes: *dårlige jokes.*

⁵ taget stilling til: *besluttet mig for.*

⁶ de forpligtelser: *det ansvar.*

⁷ rutinerede: *øvede.*

⁸ trivielt: *almindeligt.*

⁹ flexlån: *huslån.*

I udlandet har de et udtryk for det. Peter Pan-generationen, kalder de os, en anselig¹⁰ gruppe
25 25-40-årige, som udsætter¹¹ voksenlivet til fordel for et ansvarsfrit og uforpligtende liv. Som hænger
ud på kanten af ungdomslivet uden at tage det sidste spring over i voksendommen. Personer – for-
trinsvist¹² i større byer – som insisterer på at vride de sidste dråber morskab ud af ungdommens fri-
hed, førend de overvejer ægteskab, børn og pensionsopsparing.
(...)

Der findes sågar tal for det. I 1973 var vi i gennemsnit omkring 24 år, da vi blev gift – i dag er vi
30 omkring 34 år, før vi smeder os i Hymens lænker¹³. Kvinder var i 1973 i gennemsnit 25 år, før de fik
første barn – i dag er de i gennemsnit 29 år, og stadig flere kvinder når at blive over 40 år, før de
etablerer familie¹⁴.

Og huset? I 1985 boede knap 6 ud af 10¹⁵ på omkring min alder i ejerbolig. I dag er den typiske
førstegangskøber blevet 10 år ældre – og hver fjerde mellem 18 og 29 år bor i stedet hjemme ved
35 forældrene.
(...)

Noemi Katznelson er leder af Center for Ungdomsforskning på Aalborg Universitet i København og
har lovet at forklare mig, hvad der foregår.

»Der er gået skuddermudder i den¹⁶,« lægger hun noget urovækkende ud.

Så forklarer hun videre: »Der er nogle grundlæggende forandringer i spil i forhold til, hvordan de
40 forskellige livsfaser – barndommen, ungdommen og voksendommen – adskiller sig fra hinanden.

Og det er ikke kun hos folk i 30'erne, man kan se det. Man kan genfinde det hos folk i 50'erne, som
ikke længere har hjemmeboende børn, som er nyskilte, som er gået i gang med at videreuddanne sig,
og som nu bor i en lejlighed inde i byen, hvor de går på café konstant og har skiftende partnere,«
siger hun.

45 »Ud fra de måder, vi traditionelt har defineret voksendom og ungdom på, så lever de jo ungt. Så der
er gået skuddermudder i den,« gentager Noemi Katznelson.

Der var nemlig engang, forklarer hun. Engang, hvor man stræbte efter¹⁷ at blive voksen, og hvor man
havde nået målet, når man var flyttet hjemmefra, var økonomisk uafhængig, færdig med sin uddan-
nelse og på arbejdsmarkedet og havde børn og var i fast parforhold. Nu er voksenlivet forvist ned i

¹⁰ anselig: *stor*.

¹¹ udsætter: *venter med*.

¹² fortrinsvist: *særligt*.

¹³ før vi smeder os i Hymens lænker: *før vi bliver gift*.

¹⁴ etablerer familie: *starter familie*.

¹⁵ knap 6 ud af 10: *næsten 6 ud af 10 personer*.

¹⁶ Der er gået skuddermudder i den: *Det er blevet noget rod*.

¹⁷ stræbte efter: *ønskede*.

50 rækkerne¹⁸, mens ungdomslivet står øverst på ønskelisten.« »I dine forældres generation fulgte der
noget autoritet med det at blive ældre. Det sker jo ikke pr. automatik i dag. Autoritet skal vindes på
andre måder, det opnår du ikke bare med alderen. Derfor er voksenlivet ikke på samme måde attrak-
tivt,« siger Noemi Katznelson.

Ungdommen har ikke altid eksisteret. Det er et begreb, som af nødvendighed blev opfundet i byerne i
55 1700-tallet, efterhånden som uddannelserne begyndte at spille en større rolle. Dengang var ungdom-
men et relativt kortvarigt overgangsritual – en bro mellem de to livsfaser, som altid har eksisteret:
barndommen og voksendommen.

Siden er ungdommen vokset både opad og nedad. I praksis begynder den allerede nu, når børn bliver
8-9 år, får Facebookprofiler og begynder at interessere sig for ungdomslivet.
60 Og nu er det altså ikke længere til at sige, hvornår den egentlig slutter.

»Ungdommen er blevet en fase, som vi alle på en måde befinder os i. Ungdommen er karakteriseret
ved, at man er i udvikling og forandring, og netop det er jo blevet normen¹⁹ for vores samfund. Vi
skal konstant være i udvikling – ellers kan vi lige så godt lægge os i graven,« siger Noemi Katznel-
son.

(...)

¹⁸ forvist ned i rækkerne: *nedprioriteret, ønsket mindre*.

¹⁹ normen: *det almindelige*.